QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR. JOSETTE DEMICOLI LL.D

Il-Pulizija
(Spettur Spiridione Zammit)
(Spettur Joseph Mercieca)

Vs

Daniel Farrugia

Illum 4 ta' Ottubru 2016

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat Daniel Farrugia, ta' 34 sena, iben Louis u Josephine nee' Attard, imwieled Attard, fl-10 ta' Novembru 1979 u residenti 25, Triq Castro, Naxxar, detentur ta' karta tal-identita' 557879(M).

Talli nhar id-9 ta' Mejju 2015 ghall-hatba tas-1:30 p.m., gewwa l-konfini tal-fabbrika Dolphin Industrial Services Ltd u/jew d-DIS Group of Companies u/jew tas-socjetajiet susidjarji taghha u/jew fil-madwar, gewwa il-Qasam Industrijali ta' Kordina, Paola:

1. Minghajr il-hsieb li joqtol jew li jqieghed il-hajja ta' Charles Spiteri f'periklu car, ikkaguna griehi ta' natura gravi fuq il-gisem ta' l-istess persuna ai termini ta' l-Artioklu 216 (1) (d) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, skont ma iccertifikat Dr Alison Psaila M.D. (med. Reg. no. 5665) mid-Dipartiment ta' l-emergenza tal-Isptar Mater Dei;

2. Irrenda ruhu recidiv ai termini ta' l-Artikoli 49 u 50 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta b'diversi sentenzi definitvi moghtija mill-Qrati ta' Malta;

Rat il-kunsens tal-Avukat Generali sabiex il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u li l-imputat iddikjara li ma kellux oggezzjoni li l-kaz tieghu jigi hekk trattat.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet is-sottomissjonijiet finali.

Ikkunsidrat

L-imputat jinsab akkuzat li kkawza griehi ta' natura gravi fuq Charles Spiteri u inoltre' li huwa recediv.

Mill-provi jirrizulta li fis-6 ta' Mejju 2015 kien sar rapport mid-diretturi tal-grupp tal-kumpaniji DIS, fosthom l-imputat, rigward serq u hsara li kienet qeghda ssir fil-fabbrika taghhom fil-Qasam Industrijali ta' Kordin. In vista ta' dan, l-imputat, missieru u xi membri ohra tal-familja bdew jaghmlu l-ghassa fil-fabbrika L-Ispettur Joseph Mercieca xehed[1] li wara l-incident kien ghamel spezzjoni fil-fabbrika minn fejn deher li kien hemm hsarat kbar konsistenti l-aktar fi tqaccit ta' wires, kienu qalghawlhom is-server tal-kompjuter kif ukoll il-pumijiet tal-bibien. L-Ispettur Mercieca xehed ukoll li kemm l-imputat kif ukoll missieru kienu qalulu li raw il-bieb jinfetah b'cavetta u f'daqqa wil-hin tfacca persuna li kien Spiteri.

Meta l-pulizija giet infurmata fid-9 ta' Mejju 2015 li fil-fabbrika Dolphin Industrial Services fil-Qasam Industrijali Kordin kien hemm persuna mizmuma mis-sidien tal-istess fabbrika infethet inkjesta magisterjali.

L-Ispettur Zammit[2] xehed li fuq il-post kienu nstabu boiler suit, turnavit, boots ahdar b'xi demm u injama li kellha wkoll xi demm. Fejn instab Spiteri bilqeghda fejn ix-xatba kien hemm it-taqtir ta' demm.

---

[1] Seduta tal-5 ta' Ottubru, 2015
[2] Seduta tal-5 ta' Ottubru 2015

Illi Charles Spiteri ghazel li ma jixhidx f'dawn il-proceduri billi kienu se jittiehdu proceduri kriminali anki fil-konfront tieghu. Irrizulta mill-atti li dan Spiteri sofra griehi ta' natura gravi. Huwa kien ta l-versjoni tieghu lill-ufficjali prosekuturi li min-naha taghhom naturalment xehdu fuq dak li qalilhom l-istess Spiteri.

Illi l-imputat irrilaxxja zewg stqarrijiet fejn kien iddikjara li Spiteri kien dahal fil-fabbrika u meta l-imputat staqsih x'kien dahal jaghmel hemm gew dan tal-ahhar irrispondih li kien sema' xi ghajjat. Spiteri beda hiereg lura u attakka lill-imputat b'turnavit u l-imputat li kellu injama f'idejh stqarr li ta xi daqqiet fuq wicc u fuq id Spiteri bl-injama. Huwa stqarr ukoll li missieru kellu xi pistola f'idejh li pponta fil-konfront ta' Spiteri izda qatt ma spara tiri. L-istess ufficjali prosekuturi xehdu li Spiteri allega li kienu gew sparati xi warning shots u li wara tfittxija intensiva fil-lok mill-ufficjali tal-pulizija ma nstabitx evidenza ta' dan.

Illi l-abbli difensur tal-imputat issolleva l-eccezzjoni tal-legittima difiza f'dan il-kaz.

Fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Sandra Zammit) vs Clint Zammit**[3] inghad:

"L-imputat eccepixxa id-difiza ta' self defence ghar-rigward din l-akkuza. Persuna tilqa' b'forza il-vjolenza jew aggressivita ta' persuna ohra diretta lejha jew lejn terzi kontra liema persuna hekk aggressiva l-agir tad-difensur imputat huwa dirett. Fil-legittima difesa trid tkun intlahqet sitwazzjoni ta' perikolu, dannu, theddida u/jew minaccja tal-istess, bl-agir tal-aggressur u mhux da parti tad-difensur, sitwazzjoni ikkrejata unikament mhux minn min jadotta dik t-tip ta' difiza izda minn min qed juri jew jimmanifesta dak il-perikolu jew theddid jew dannu imminenti.

Fil-fatt l-Artikolu 233 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta jghid:

"Ma hemmx reat meta l-omicidju jew l-offiza fuq il-persuna huma ordnati jew permessi mill-ligi jew mill-awtorita' legittima, jew mehtiega mill-bzonn attwali tad-difiza legittima ta' wiehed nnifsu jew ta' haddiehor."

Dan il-kliem huwa car hafna fih nnifsu. L-Artikolu 224 tal-istess Kap. 9 jispecifika l-kazijiet ta' bzonn attwali tad-difiza legittima.

---

[3] Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali deciza fid-19 ta' Mejju, 2014

Jigi rilevat minnufih li d-dritt ghal legittima difesa jitwieled u huwa konsegwentement naturali mid-dritt fundamentali ta' kull bniedem li jipprotegi lilu nnifsu minn xi aggressjoni jew dannu. Fil-fatt fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawza fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Joseph Micallef' (Vol. XXXIV pg. 1072) intqal li:

"Id-disposizzjoni tal-ligi li tiskuza lil min jikkaguna offiza lil persuna ohra in difesa tal-proprjeta tal-ferritur, tirrikjedi li l-azzjoni, biex ikun skuzabbli, ghandha tizvolgi ruhha dak il-mument stess li tkun qed tigi nvaza l-proprjeta u in difesa attwali taghha."

F'sentenza moghtija mill-Corte di Cassazione nhar is-sitta w ghoxrin (26) ta' Jannar, 1948 (Riv. Pen.1948 pg. 213) gie ritenut li:

"Per la legittima difesa non occorre che sia in atto la violenza; basta il pericolo. E' sufficiente il gustificato timore di un offesa imminente. Nemo tenetur expectare doneo perciliatur."

Il-ligi taghna pero' timponi certi kundizzjonijiet biex din l-eccezzjoni tigi milqugha. Cioe' t-theddid ta' xi aggressjoni jew dannu jew periklu irid ikun ingust, gravi w inevitabbli. Id-difiza trid tkun saret biex jigu evitati konsegwenzi li jekk jaffettwaw ruhhom jikkagunaw hsara irreparabbli lid-difensur, jigifieri hsara jew offiza fil-hajja, fil-gisem u/jew partijiet tal-gisem tad-difensur. L-imputat difensur irid jipprova li dak li ghamel, ghamlu, stante li fl-istat psikologiku li kien jinsab fih f'dak il-mument, biex jevita xi perikolu li ma setghax jigi evitat b'xi mod iehor. Jigifieri, ilperikolu ghandu jkun attwali, istantanju u assolut u ma jridx ikun xi perikolu anticipat. Il-perikolu ghandu jkun attwali, ta' dak il-hin u mhux xi theddida ta' perikolu li tkun saret hinijiet qabel, ghax dan jista' jaghti kaz biss ghal provokazzjoni u mhux difesa legittima.

Il-periklu jrid wkoll ikun assolut cioe' li f'dak il-mument li kien qed isehh, ma setghax jigi evitat b'xi mod iehor. Ghandu jigi applikat t-test soggettiv kif diversi awturi u sentenzi tal-Qorti dejjem specifikaw, u mhux bizzejjed li wiehed jghid x'setgha ghamel jew x'messu ghamel id-difensur (l-imputat) qabel ma ha l-azzjoni in difesa bl-uzu tal-forza. Fil-fatt il-Professur Mamo fin-Noti tieghu tal-ligi penali jghid:

"The danger against which the accused reacted should be viewed not necessarily as it was in truth and in fact, but rather as the accused saw it at the time."

Fil-fatt, fil-kawza deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-ghoxrin ta' Jannar, 1995 fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Joseph Psaila' jinghad li:

"Id-dritt ghall-legittima difesa jitwieled u huwa konsegwenza naturali mid-dritt fundamentali ta' kull bniedem li jipprotegi lilu nnifsu minn xi aggressjoni jew dannu anke bl-uzu ta' forza. Izda il-ligi timponi certi kundizzjonijiet biex din l-eccezzjoni tigi milqugha. Cioe' t-theddid ta' xi aggressjoni jew dannu jew perikolu irid ikun ingust, gravi w inevitabbli. Id-difiza trid tkun saret biex jigu evitati konsegwenzi li jekk jaffettwaw ruhhom jikkagunaw hsara irreparabbli lid-difensur jigifieri hsara jew offizi fil-hajja, gisem u/jew partijiet tal-gisem tad-difensur. L-imputat difensur irid jipprova li dak li ghamel, ghamlu stante li fl-istat psikologiku li kien jinsab fih f'dak il-mument biex jevita xi perikolu li ma setghax jigi evitat b'xi mod iehor. Jigifieri il-perikolu ghandu jkun attwali, istantaneju u assolut u ma jridx ikun xi perikolu anticipat. Il-perikolu ghandu jkun attwali jigifieri ta' dak il-hin u mhux xi theddida ta' perikolu li tkun saret hinijiet qabel ghax dan jista jaghti lok biss ghal provokazzjoni u mhux difesa legittima. Il-perikolu irid ikun assolut cioe' li f'dak il-mument li qed jsehh ma setghax jigi evitat b'xi mod iehor."

Illi applikati dawn l-insenjamenti ghall-kaz odjern, dwar id-dinamika ta' l-akkadut jirrizulta li l-elementi rikjesti sabiex tigi invokata din id-difiza gew kollha sosdisfatti. Irrizulta infatti li Spiteri dahal fil-fabbrika li taghha l-imputat huwa direttur u dan minghajr ma kellu d-dritt ikun prezenti fl-istess. Abbazi ta' dak li stqarr fl-istqarrija tieghu l-istess imputat, li f'dawn il-proceduri ma giet kontradetta bl-ebda prova ohra, huwa rreagixxa ghall-perikolu attwali li sab ruhu fih.

In vista li din il-Qorti qeghda tilqa' l-eccezzjoni tal-legittima difiza sollevata mill-imputat m'hemmx il-htiega li tezamina jekk l-addebitu tar-recediva giex ippruvat.

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qeghda tilqa' l-eccezzjoni tal-legittima difiza sollevata mill-imputat u ghaldaqstant ma ssibx lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu u minnhom tilliberah.

Dr Josette Demicoli LL.D
Magistrat